

ТУОХ ТУТАРЫЙ?

Мин биеэ хайдаарын
«Уустугурдуу» динь
матаньданы сүрэнбуутваах-
тын. Онго дьон олоорор
сириндэ нитэр үлэ оро-
йуон киинигэр хас да
сылтан бөгөөх «утугулу-
тууна», ол бирчиннэгэ
агитзоналары олус айгыр
микрорайоннарын сол-
буулу, олон партийнай
тэрилтэлэр тэрийлэр үлэ-
лэрин уустугурдуу буол-
бутул критикалаабытын.
Итннэ түгэ солсовет
быһаардыр зукоруута-
рын дьоруу агитзона-
лары тэрийтэлниргэ, ки-
нилэр үлэлэрин социаль-
най сорунтары, ого ит-
нигнэ бондуростарын,
норуот хаһаайыстыбаты-
гар көрсүдүлэр ырахат-
тары быһаарын тула из-
һиллэниин түмэ тар-
дымга туһаайарга өтнилэ-
ри киллэрбитим.

Аарааччылар ыстагы-
наны бэжэ сэнээрбиттэ-
рэ, салайар да үлэһиттэр
толкуппдаан, ыарагчтатан
көрбүттэрэ. Ол эрэри
дыңт дьһаланы ким да
тарбарынан таарыһан
хөбөгө, оройуон нини-
гэр бу үлэ «уһуктубата».
Тоторо 55 агһтэона төрүл-
лээн туһаллаах сала-
йар үлэһиттэр албар-
баттылар, олоһ ахсын ан-
тивистары суумарчигон
ыаһымчаттылар. Иккис
мәһийинэн дьону түмүгтэ
көһсэлэрийлэлэртэн, ку-
лууптарган атын «ауди-
тоһия» суора буолла.
Кылабыһайа, үгүстэр
дьон олоһор сиринэн ит-
эр үлэ үлэ коллектив-
тарынан итэр үлэттөн
уонна кулууптарга, спор-
тивнай тутууларга ы-
һыһылар үлэлэртэн тую-

уратыларын чуолкайдык
өйдөөбөттөрүтүр, ошон эл-
пизетиңиз алынары ыя-
рыраталларыгүр сытар.
Бу үлө дымгөр дымгөзү
быныгы-майтыгы, дьон
ордум көңүл сыйына-
нызаларын ортотутар ба-
й-байытарын берке бил-
сэр, өйдөбөр маллылар
хардарыга сүбөлөңиле-
рин, үчүгү өтүгүн са-
быдылааныларын бы-
ныгытын барыктага.

Нобилхэнтэртэ мун-
хуулууд бүт ололт итгэл
бэсэ илустрациилуур.
Билгит хахуулаарт б. д.
олуунуу 28 хүнүсөөд
нүсөөртүгэр Маралай-
саады киин агитстаб на-
чалынга Ф. Захарова
«Сонун формалары» нэр

[illegible][illegible]

тэг бичлээрзэр хэрхэхэм-
мнхтэрэ. Арьылаахга
агитзоналарынан ошолор-
го бишр илгэрхэстэхтэ
курухуонтара үлэлл-
лэр. Бодхогор «Харба-
ла» агитзона олохтохто-
ро территорияларын ту-
саван ошотобору бишр
сүбэнэн тизга 200 бэр-
бизин кэртилэр, соро-
дун тийэн киллэрдилэр.
Бахсыга, Мугудайга,
Хонтободо агитзоналар
зогшэн тэрилтэлэнгэр
тутуу матырылааллары-
гар сайдшалабы кил-
лэртээтилэр. Ити кур-
банкурбу бишрэгэ түм-
сн башларар хотуулаах
боло.

Отгон оройхон нинн-гэр дьон олоор сиринэн үдэ «түйхбута» туох эмэ охсуулаах дуо? Охсуу-лааа чухалки. Билинг хайзылангы 6, дь, кулун тутар 28 күнүнөөдө ил-мээнгэр «Татимхох-тин, хаачыстыбалаахтык» динг рэйлэ матырыфаа-лыгар зарабыт. «Винг-лигээн олоорд ыаллар бяхтоон свэлбада тиз-балларгэр злэх эрэйи көрөлөрд Сорохон эрэн

спорт булбагма унааба-
дарыттан тойтотот күөл
үрэх муустарыгар, хас-
пахтарга киетир, тодор
тугтары бэлхыга тия-
йнахтарын соп. Оттон
дзон олорор сириниз
бүрээстөрүн үдэтин ыт-
тан бөхтөрүн график бы-
лымтын тийшин
олхотонун тодо кыла-
лын сатанматый? Дзон
унаахон кылаалдарга чө-
ччө өтө, бөхүөлөк да чө-
дигирнэ атэ? Эсэлэ нн-
тоо кылааллартан мап-
пыгыт табынан. дьэ
кыбдык, ити баар.

Бу күннэргэ нэһиликтэ-
нэ минигэр уһууһу
суолталаах улахан сорук-
тар тураллар. Мин ССКП
обкомун, Саха АССР Ми-
нистрдарын Советын рес-
публика бары үлэнигэр-
тэригэр ыһырыыһарын са-
натых этим. Онно тый-
налын уһайбатын кы-
һын мунуутуудук туһа-
ныны, бу пятилеткага
тыйа малааһа сымныгы-
нан бэйэлэрин бөбөлө-
хөччүһүмэлэрин, уһай-
баа хортуоннууһу, оду-
руот аһын үүннэрини
икки бүк, малааһ этн.
ууту оноргууларын 12—
15 быһыһыан улаатына-
рыны ситиһин соруга
туһоордуллубута. Бу со-
ругу туһа нэһиликтэ-
нэ бу күннэргэ тэ-
рийбэтэхпитинэ, көбүлө-
бэтэхпитинэ, хаһан сыа-
рытыахпыт? Хайа, үм-
пан-тэмэни батыйайбыт.

Юбилей иһээ дьээн
буолар. Бүһүөлэктэри
күлэһини онорук минигэр

нэн эмгитэн-эмнэ суу-
на соодоннай суолта-
лах сорук. Государство-
ра башпырынгытаар
153 центнерин афылах
эти, 1320 центнерин
афылах туту туттаран
пизбит. Оттон намын-
ны ордонуар эти, тут-
тун туттарыта урунку
курдук хамсааны тобо
миз кестобит. Кураан са-
дын алдах нүчүмүрдө-
ри соңуур тутталлаах.
Ону туоратыта өлү-
санааны түмүү эмнэ мада.
Оттон ити барыта дьон
олорор сиринен итэр
үлэ нөчү, агитзоналар
нөчү ордук көбөдөстик
кыйтарыахтарын сол.

Дэлх олоор сиринэн
нэтээ үлэн сэхсүтээг
олохтоох Сөгеттэри бэл-
бэрлэаһынгта бэлэглэни
адас табыгастах то-
доос. Адылх хонугуан
былбардыг уондукта-
ныан байбт үлүк
итээли биэрнэхтээх
дьоммутун нэрсүһөхүт.
халлах биэр санаан
үлэллүбт, олоорбүт
туһуан сүбэлэнэхүт.
Киндээ үлүк итээли
толоорлорутат тнэх
буолуохтаах штабартын,
активистын итн камгэ
чуолкайныо олус үчү-
гэл буолуох этэ.

Агитаторлар элбиллэ-
риттн куттанымыха
демократияны кизгити
кизитэр дьону общес-
твеннай үлэс мунгууур-
дук талдыаха. «Агитато-
ры» сукуттан тутулу-
муоха, бу үлэ онуоха
сочто бача наадыббат
дэҕэни. Үлэни уларыта
тутардыны тутуоха.

И. ОКОЕЛОВ,
журналист.

Отордооһун
умнулуна

Быһыл кыһын «Кыым» хаһыаҥа Саха АССР Госагропромуҥ өлөмөннөөх үлэһэ уонна сүөһүгүн уу-таатыга отделын элбээт-төөх үлэһитэ Н. Гераси-мов ианынньык мэтчирэҥин кэпсэтэр наадатын туһу-наа суруйбутун бэркэ биһирээтим. Ол быһыы-тынан мин байаа санаа-бын эмээ этиэхпин баҕа-рабын.

Эрхлэнэ Эрмстийн аа-
танан совхоз Холтогдог
тохсус плитетна түмүн-
тэйр дүрн үүтү ма-
һынна оройуон бастыг
отделениеларын ахсаа-
нытар сымдыбыта, эл-
бэх чыска-бочуонна тик-
сибитэ. Ол кэмтэн ыла-
улам мөлөөн, бүдүрүй-
дэр бүдүрүйтэн билигин
хаалылаахтартан, бы-
лааны мөлдөн тобоочу-
лартан биш бастакынан
ааттанар. Кини отделе-
нибыт совхозугар даҕа-
ны мөлөөүнэн биллэр.
Смд айы үүтү тутта-
рыга госуларствоҕа үтү-
мэн изискэ киирэччылэр
билини, холтоволор, буо-
лабыт.

Итннэхэ биричингэ
алдох. Олортог бири-
дэстэрэ, мин бэйэм са-
наабар, сайынгы өтү-
гэр мэтчирээги хайган
туһамаллтыгтар ситар.
Сайлтыктарбыт мэтчи-
рэнгэрэ олус халганыгтар
Былхырынгы кураанга
мэтчирээг ордук хотон-
бута. Ол ээрэри отделе-
ни да, совхоз да сала-
йааччыллара ыаньык
мэтчирээгин хайдах эр-
гынан туусарар, кэнэтэр
туһунан толкуйдаабаттар.
Холобур, отордоолун
курдук ызы үрдэтин
бэртэхэй ыһыматын
умуһубут. Дынгээ үчү-
гэй күннэх-дьыллаах ко-
мүс күһүн табыгастаах
мэтчирээггэ сир сыдара-
һан отордоотохко, үүтү
сайынгылыы махха сөп.
Ону бийиги бөлөг колхоз
эрдэхтэрэ сыллар холо-
бурдарыттан бөлүбэт.
Оччолорго Чочууда, Чи-
бики дээн үүтүгүннэх
үтүө сайылыктардаах
этибэт, Ферма барыта
ототуура. От үлэтэ бү-
төрүк мыта кичтэри-
лээх, ачалаах сирдөөгө
бал субены көһөрүү буо-
ллара. Сүөһүнү Таппалаах,
Нурдугаайы курдук
участктарга күһэтэ
уонна устунан мыстата
көһөрүлүө.

Колхозпут председате-
лз Марк Романович
Июковлев итин тэрийэр
туһунар албаһтик сүүрээ-
көтөлө, фермалары нымта
сыйдыһар суол-нис мөл-
төтүн аахсыбакка хайдак
эпэ гынан ферма быһа-
нгын барытын туһага ту-
руоруар.

Экономнааны сайайы
механизмнарын уларыта
тутуунан, салгардынан
сизбэстээн совхозтарга
бэйэлэрин бэйэлээс дьа-
һанааларыгар элбэх сага
кыяалар берилининээ.
Хайаайыстыба сайаадач-
чылара, холобур, мэтчи-
рэнгэ икэтити курдук
дьэс иһинээди болпу-
русна үөһэттэн быһыны-
лардыни дүүтэн олоро-
лоо кэрагэн курдук. Ол
быһаатынан Чочуула
бэйилыгы мэтчионгиз
туһанар туһунан сибил-
ин толкуйдауохха. Ити
элбэх түбүгү эрэйбэт-
тыны солоон бизэстэ-
тигара кэрингизэх суолу
тороруохха наада. Бу мин
ээс саадам буолбатах.
Ити туһунан элбэх киһи
тэар.

Т. СОКОЛЬНИКОВ,
хакимат общ корр

● НТП: ферма механизацията ●

КЭЛИМНИК, КЭСКИЛЛЭЭХТИК

Быгыл сүрүн үлэлэр Соловьев отделениетын икки ыанын хотонутар ыттыллыахтара. Маны таһыан Кыстын Кугда ферматыгар механизмнары өрөмүөннээн уонна уларытан нөлөр кыстыкна барыта туруктаахтык үлэлирини хаачыстыахтаахпыт. Бу фермаларга уонна «Юбилейнайга» ынахтар икэр уулары сылытым боппуроһа эппэ быгыл сайын бынаарыллыахтаах.

Калим механизацияны киллеринге Соловьев отделенветыгар управ-
ляющей И. И. Яковлев
гуттарбыт сага хотонно-
ро олус табыгастаахтар.
Хотоннор аһылыгы тар-
гатыы курдук механизация
биир саамай ыраа-
хан көрүгүн киллеринге
знаан туспа бырайыагы-
нан тутуллубут буолан-
нар, бу өттүгэр бийин
албах түбүктөн босхолон-
лубут. Эгэ хотоннордоох
отделениеларга букатын
кыаллыбаанка туар кы-
далдыах боппурөөс -
аһылыгы ферма хас бири-
ди сөөбүтүгэр техника
көмүгүнэн тизодии - Со-
ловьевка быһаарыллы-
бата. Мөһнө аһылыгы
мобильнайды тааратыы
кодүүһэ быһылгы кыс-
тыкка үчүгүйдүн көһү-
нэ. Төһөрө дарааны бэлэм
рецептээр, рекомендация-
лар, мизэстэ туһанааны
гыһынаах, сеп төбөһэ ох-
ооччуларга суох. Ол
сүлүк, Орджоникидзе-
вай оройуоннаагы өрө-
төөннүүр -техническай
бөлүгүнигэ КУТ-3
мезинта-мизэстичи көк-
тө T-16 трактор бааала-
гар олоһуллубут тар-
гаччы кыһан туһа-
лыбата. Кыһалбаттан
саары бааһынаа уо-
дууну ыһар РОУ-5
техниканы улары-

тан хотонго кормодек
бородуусуятын уонна
сннлэн таргатыыга ту-
һанныбыт. Онтундуг
кыстын устата бэржэ су-
лууспалата, аналлаах
таргатааччыны бары от-
тунэн баһытта.

Выйыт сайын Соло-
аев хотонноруугар уу-
латын системалары, ТСН-
160 транспортердар ую-
на ызыры ыыр АД-100
установкаалар тагыл-
лыктары. Бу механизм-
нар бары кимдэс харгы-
на суох туһанылаллары-
гар биэр сүүн усулуо-
луулан хотоннору дьыл
ханнык да кэмнэттэн ту-
тулуга суох сөптөөх тем-
пературнай режимниэ
хаатчыны буолар. Сүө-
һү түрүр киэстэги кы-
һынныры сыйлаас буола-
рын ситиллэр наадаттан
хотон икки өттүгөр тээ-
бурдары оҕорор орду-
к буолсү.

Отгон Кыстык Кугда хотоннорун тракторы килалар курдук уларытты. Иыалдыбат — олус намысхалтар. Онон маанна, быыланьы учустурда барсаина, ТВК-80 тэи-спортердары өрөмүөн-нэи туһанар — былаан-мехалт. Быыл бу стаци-онарий наымаы эссо тогду (Алусуу) ахпыт. Телетуп да иини аһыл-ты барсаатар транспорте-дарууду адыас аккастаанар өрдэ или салгыбын.

Шефтохторбүт Чудь-
маннаагай ГРЭС үлэбит-
тээ «Юбилейнайга» бо-
роскуудай кыстатар
корпус уонна фериа кө-
мөлө дэлэтин нүтүн
системаларын синардыы-
га көмөлөхөөрө.

Былалынаммыт үлэни барытын төлөвүргө сөптөөх матырыйаллар, оборудуламалар, наадалар, Машина ОАПХ, «Агроснаб» немелдүүхүтөрү үлэни эрэл улакан. Содо-

Биев отделеништа үрдүк күүрүүлэх электростанцияда хаан холбонорун күүрүлгө, фермага быйыл сайы тигилээр механизмдары туурамынан базар соруу турар. Ошунка 60 мильоватт пилаталаах дизельный электростанцияны булунар жакда бундиз. Билипчү үлэтин турар дизель күүрүлгө ачы күчү ферма механизмдарын барытын туураар хайа да өтүмүн ыялына суурда. Электродойкалар тигилер саймынтарын электростанцияна хаачыйыны — бири туспа кылаада. Оттон Хакыдах отделение туспа дизель наадатын туурун ага да баабаакын. Быйата, сөнгө дизельный электростанциялар суох сатанын суохтут.

Механизмнар тохтодо
суох үдэһиллэрэ элек-
тродвигителлэртэн уонна
уу носуостарыттан уда-
хан тутуруктаах. Үсүстэр
ирилэр сэхээллэһиичы-
лар. Оттон атынынан
солбуулар кыаһа охсу-
бат. «Агропромнаерго»
электродвигителлэр өрө-
мүөнүнүү сыабын үлэтин
өссө тупсарыахтаах. Кы-
лабааныла, билиги үрдэт-
тэн өрөмүөнүмүөт сап-
таас дивигителлэрдээх
уулаарыт прада аты.

Былдандымысты барытын олоххо киллэрдахпигинэ, механизациялааһын аарымны тарҕатымга 13,3 бырыһыанга, ынаа ыаһыгга 60, ноһому ыраастааһыгга 50, сүөлүк уулатыга 80 бырыһыанга тиийбэт. Таастаах уонна Кыстык Кутта фермалара кэлүмүккэ механизацияланыхтара.

Л. ТИХОНОВ,
«Мындагайы» со-
хоз кылабытай
инженерэ.



ЭСТОНСКАЯ ССР. Дык-кэртониниз бэдэрээт кол-
лестивый үлэни тэрийн: саамый кыгжык туттулла
форматын буолан илэр. Аастык сылга Ныгэнаска
оройуон «Пазиси» колхозун дык-кэртэн нөрөр фер-
матытан Марил Гравесон (синюкка) ЭХКС чи-
дизинэрэ дойдулар массманыан маһыгга маастар
дарын конкурсулар ымайымыларын тахсыбыт.

ССТА фотохронката.

Б И Н И Э Х Э
Э П П И Э Т Т И И Л Л Э Р

«Сага олох» ханыат муус устар 16 күнүнээди иккүмүрүгүр бөлүөттэммит «Прейскурантынан көрдөхкө» ыстатыйада ыйылдыбыт итэбастары туораты: туһуван, вазилизи- ннэни олох-дьаһах өлө- түһүн хааччылар прои- водственной управление директора И. С. Никифо- рова редакцияда бу нур- дун эппиэттин:

«Бистатын» администрация, партийнай уонна профсоюзнай тэрилтэлэр приемистары, сьмах биригэдьиригэрин кытта холбобуктаах мунуулар дьүүллэһиннээ.

Мунууах нтэбэстэри туоратыыга манньык дьаһаллары олоххо киллэрэргэ уураах ылытына.

Бастакытынан, ааспыт сыллаахха талымлыбыт сыһаа комиссията үлэ-лэбэтэбэр мыйым оҕорон турар, сыһаа комиссия-тын саҥа аастаабын бигэрэттэ уонча хас кыар-тал ахсын бөрбөүрүккэн мыймарыгар соруудахтаата.

Комиссия председатели-
ни старший экономист
М. К. Толстоухова талы-
лына.
Иккинчиз, сыахтар
ахсын «Сааваһыат му-
нугун» оһорорго быһаа-
рылына.

Үсүүнэн, хэс сых
ахын «Стандарт муну-
гун» өгөрөөхнүт. Эппиэт-
тээднэн уйрактение кы-
лабынэй инженерэ И. С

Улахан критика олох-
дяхах техникатын өрө-
мүөһүнэччилэр аадырыс-
тарыгар этиллибитэ.
Уоуоха «Якутрембытех-
ника» маастара Данилов
Р. Р. кытта кэпсэтинин
орнохулунна, үлэтин сти-
лини тосту уларыта туту-
рыгар соруудахтаныа.

Итали сарга ыям
ыны 20 күнүгүр днэри
бары сыхтар. нэһилдик
тэрдээди Олох-дьаһах
днэлэри уонна ком-
лексаан приемнай куу-
нар приемщиктарыи тү-
һүн сыһана боллурдуу-
ар семнар мыттахпыт.

